

MÉK FEB pénzügyi beszámoló

2022. évi költségvetési tényadatok

A korábbi évek gyakorlatának megfelelően, a MÉK elnöksége által a FEB rendelkezésre bocsájtott 2022. évi pénzügyi beszámoló, valamint a bevételi-kiadási oldal elemzése részletes információt nyújt, és megfelelő indokolást tartalmaz a gazdálkodás részleteiről, a csatolt táblázatok pedig kellő áttekintést adnak az egyes tételekben bekövetkezett változásokról.

A dokumentumokat áttanulmányozva egyértelműen megállapítható, hogy úgy, ahogy a hazai és az európai gazdasági folyamatokra, úgy a MÉK gazdálkodására a világpolitikai események - a pandémia-időszakhoz hasonlóan - a múlt évben is jelentős hatással voltak. A 2022 elején kezdődő, a szomszédos országban azóta is zajló háborús események olyan gazdasági következményekkel jártak, melyekre talán senki sem számított. A kialakult inflációs állapotok, a költségek hirtelen megnövekedése nem várt, nehéz helyzetbe hozta kamránkat is. Az elmúlt évek takarékos gazdálkodásának következtében felhalmozott tartalékok azonban biztosítani tudták a MÉK megszokott és a tagok által elvárt működését.

A költségvetési táblázatokat átnézve jól látható, hogy a tagdíjrészesedésből származó bevételek - melyek nagyságrendileg a MÉK bevételeinek a harmadát adják - a tárgyi évben is alapvetően a tervezetteknek megfelelően alakultak, míg a jelenléti továbbképzésekből és az egyéb vállalkozási bevételekből, valamint a nyilvántartási díj-részesedésből befolyó összegek a tervezettekhez képest kissé csökkentek. A költségvetés bevételi oldalát eredendően nem tervezett és talán nem is várt módon növelte az online továbbképzésekből és a reklámokból származó bevétel.

Ha bevételi oldal számait összeadjuk, akkor a fenti tételekből közel 180 millió forint nagyságú összeget kapunk. Ehhez az összeghez adódódik még hozzá a tartalékkeret, valamint a múlt év végén, némileg váratlanul megkapott 33 millió forintos állami támogatás. A bevételi egyenleg így 406 millió forint fölé ugrik, ami 36 millió forinttal több, mint az eredetileg tervezett összeg volt.

A helyzet azonban csak látszólag kedvezőbb. A kiadási oldal adatait vizsgálva az látható, hogy ugyan a személyi kifizetések megfelelnek a tervezettnak, a MÉK tisztségviselőinek, bizottsági tagjainak tiszteletdíjai nem változtak, továbbá a költségvetésben meghatározott titkársági költségek sem módosultak, azonban az egyéb működési költségek és dologi kiadások jelentősen megnövekedtek még amellet is, hogy az Építésházák Háza üzemeltetési hozzájárulása, a könyvelés és könyvvizsgáló díjak, szerverüzemeltetés, stb., költségei a tervezett keretben maradtak.

A kiadási oldal számait összeadva, a működési és a fenntartási költségek vonatkozásában, a tartalékkeret, a szakmai támogatási alap, stb. nélkül, közel 199 millió forint összeget kapunk. Ha ezt a számot összehasonlítjuk a bevételi oldal hasonló elvek alapján számolt közel 180 millió forintos összegével, akkor jól látható, hogy csak ezeket a tételeket vizsgálva egy cca. 19 millió forintos különbség tapasztalható. Az eredményt részben kompenzálja a nem várt állami támogatás, de a nullszaldós költségvetést csak a tartalékkeret átcsoportosítása biztosította. Így "csak" 6 millió forintot kellett az utóbbi évek folyamán jelentősen megtakarított tartalékból felhasználni. A lényegyet tekintve egyértelműen kijelenthető, hogy a bevételek a 2022-es évben nem fedezték a kiadásokat.

Az elnökségi pénzügyi beszámolóban részletezettek szerint FEB továbbra is helyesnek tartja a MÉK azon döntését, hogy az előző évek gyakorlatához hasonlóan, 2022-ben is határozottan szétválasztotta a Magyar Építész Kamara és a MÉK Nonprofit Kft. gazdálkodását, melynek következtében a kft gazdálkodása teljesen elvált a MÉK gazdálkodásától, azaz már semmilyen kamarai feladat ellátása nem terheli a MÉK Kft-t.

A FEB azonban ismét felhívja a MÉK elnökségének figyelmét arra, hogy ez nem jelenti azt, hogy a MÉK kft tevékenységét és gazdálkodását a MÉK-nek, mint tulajdonosnak stratégiai kérdésekben ne kellene figyelemmel kísérnie, függetlenül attól, hogy a Kft-nek van önálló, a törvényes működést ellenőrző felügyelő bizottsága is. A Kft kapcsán, a korábbi évekhez hasonlóan a FEB ismét megfontolásra javasolja, hogy a MÉK elnöksége vizsgálja felül a kft további fenntartásának szükségességét, hisz a MÉK kft már nem végez semmi olyan feladatot, amiért létrehozták.

A pénzügyi beszámoló és költségvetési adatok alapján összességében elmondható, hogy gazdálkodási szempontból a MÉK 2022-ben nem várt és előre nem kalkulálható anyagi nehézségekbe ütközött. Ugyan összességében, számszakilag nem zárt sokkal rosszabb mérleggel, mint ami a tervezett volt, de ez az eredmény csak és kizárólag a befolyt állami támogatásnak köszönhető. A múlt év gazdasági nehézségei ellenére, a korábbi évek takarékos gazdálkodásából adódó tartalékokra figyelemmel azonban elmondható, hogy a MÉK pénzügyi állapota jelenleg stabil és a likviditási helyzete is megfelelő.

A fentieket összefoglalva, a FEB a 2022. évi gazdálkodási beszámolót a küldöttgyűlésnek elfogadásra javasolja.

2023. évi módosított költségvetés

A MÉK elnöksége a FEB rendelkezésre bocsátotta a 2023. évi módosított költségvetési táblázatokat is, melyek megfelelő áttekintést adnak az egyes költségvetési tételekben bekövetkezett változásokról és az elnökség tervezett elképzeléseiről. Az idei évi költségvetés időközbeni módosítását az alapvetően megváltozott gazdasági környezet, a 2022-es évben a MÉK gazdálkodását jelentősen befolyásoló negatív tapasztalatok, valamint a tartalékkeret nagyságának módosulásai indokolták.

A FEB felhívja az elnökség figyelmét arra, hogy 2022 novemberében, az akkor benyújtott 2023-as költségvetés kapcsán a FEB már jelezte az alábbiakat:

"A kiadási oldal kapcsán a FEB felhívja az elnökség figyelmét arra, hogy a 2022-ben tapasztalható infláció és az ebből adódó áremelkedések minden bizonnyal nem állnak meg a következő hónapokban sem, így az ez évi kiadási költségek jövő évre való, lényegében változatlan, vagy csak minimálisan megemelt kivetítése egy, a jelenleginél is kedvezőtlenebb gazdasági folyamatok bekövetkezte esetén nehéz helyzetbe hozhatja még a megemelt tagdíjjal kalkulált, nullszaldósra tervezett költségvetést is."

A felvetés sajnos igaznak bizonyult, az azóta bekövetkezett gazdasági folyamatok, az infláció és a dologi/működési/fenntartási költségek növekedése rég nem látott állapotokat eredményeztek nem csak a MÉK, de minden hasonló szervezet életében.

A gazdasági nehézségek ellenére a FEB helyesnek és megfelelő iránynak tartja a titkársági dolgozók bérének emelését. A FEB továbbá támogatja a kamara megfelelő színvonalú működéséhez szükséges technikai fejlesztési lehetőségeket, az elavult számítógépek és informatikai eszközök megújítását is.

A költségvetés bevételi oldalát vizsgálva, ha csak és kizárólag a kamara tervezett bevételeit nézzük, figyelmen kívül hagyva a tartalékkeretet és az állami támogatást, akkor a bevétel mindösszesen: 196.200.000.- Ft. A kiadási oldalon ugyanilyen szempontokkal való számolásakor, azaz nem számolva a tartalékkeret, a szakmai továbbképzési alapot, stb. az eredmény: 213.860.000.- Ft.

A számok azt mutatják, hogy a 2023-as év tervezett egyenlege mínusz 17.660 ezer forint. Ha pedig ehhez még hozzávesszük a MÉK kft támogatását, akkor a hiány bőven 27 millió forint fölé ugrik. A hiányt ez évben is kompenzálja valamelyest az állami támogatás 20 millió forintos összege, de a még hiányzó részt idén is csak a tartalékkeret átcsoportosításával lehet pótolni.

A 2023. évi módosított költségvetést tekintettel a jelenlegi európai és hazai gazdasági állapotokra, a további takarékos és szigorú gazdálkodásra való felhívás mellett jóváhagyásra ajánlja, egyúttal az alábbiakat javasolja az elnökségnek megfontolásra:

1. A májusi küldöttgyűlésre beterjesztett tagdíj indexálásra vonatkozó indítvány elve a FEB részéről teljes mértékben támogatott, de az abban meghatározott számítási metódus a FEB álláspontja szerint nem megfelelő és hosszabb távon nem is lesz működőképes.

Megvizsgálva a 2023. évi módosított költségvetés adatait, valamint a határozati javaslat indoklását a FEB úgy ítéli meg, hogy a határozati javaslatban szereplő tagdíj mérték, mely az előző évi garantált bérminimum 32 százalékában került meghatározásra, jól láthatóan már 2023-ban sem fogja fedezni sem a MÉK, sem a kisebb területi kamarák megnövekedett működési költségeit.

Mivel várhatóan a következő években a bérek nem fognak gyorsabb ütemben növekedni, mint a kiadások, ezért a FEB nem tartja megfelelőnek, hogy a határozati javaslat elfogadását követően egy olyan százalékos érték kerüljön rögzítésre, ami már a jelenleg sem biztosítja megnyugtatóan a kamra működését és ebből adódóan nem fogja biztosítani azt a következő években sem. A fentieknek megfelelően a FEB módosító javaslatot nyújtott be, mely szerint a mindenkor tagdíj mértéke az előző évi garantált bérminimum 40 százalékában kerüljön meghatározásra. A határozati javaslat indoklásában lévő, az elmúlt 14 év tagdíj és garantált bérminimum összefüggéseit mutató táblázatban a FEB által javasolt 40 százalékos arány megközelítőleg a korábbi évek adatainak a középértéke, azaz meglátásunk szerint elfogadható és méltányos mérték.

2. Mint ahogy az a pénzügyi adatokból jó kiolvasható, a MÉK bevételeinek jelentős részét a tagdíjából befolyó összeg adja, ezért a bevételi oldalon csak ennek növelése tudja kedvezőbb helyzetbe hozni a MÉK költségvetését. A tagdíjból származó bevételek alapvetően kétféle módon növelhetők, vagy a tagdíj összegének emelésével, vagy a taglétszám, azaz a befizetők számának növelésével. A tagdíj összegét a küldöttgyűlésnek benyújtott határozati javaslat - a FEB reményei szerint - a következő években egyértelműen, az automatizmus elve mellett megnyugtatóan rendezi.

A taglétszám növelésének kérdése, azaz a kamarai törvény módosítása pedig hamarosan minisztériumi szinten napirendre kerül, hisz „A magyar építészetről” szóló törvény megjelent koncepciójában erre egyértelmű utalások találhatók. A téma megnyitását követően várhatóan a MÉK is tehet/tehetne javaslatot arra, hogy a főépítészek tervezett kötelező tagsága mellett, más, egyértelműen szakmagyakorlónak tekinthető csoportok, mint pl. az építészeti műszaki rajzoló is kerüljenek be a kamara kötelékébe. Az építészeti műszaki rajzoló tevékenység ún. „önálló vállalkozói tevékenység”-nek minősül, önálló ÖVTJ számmal végezhető ugyan úgy, mint az építészeti tervezés. Tehát nincs, nem lenne elvi akadálya annak, hogy erre a csoportra is vonatkozzon a kötelező kamarai tagság. Ezen túl szóba jöhet akár a hatósági műszaki ügyintézők bevonása is a kamarai keretek közé, hisz lényegében ők is szakmagyakorlónak minősülnek, arról már nem is beszélve, hogy a kamarai tagság megléte esetén rájuk is vonatkoznának az etikai szabályzat előírásai, ami várhatóan valamelyest csökkentené a hatósági túlkapások számát.

3. A FEB az ötlet megszületésétől kezdődően támogatta a MÉK elnöksége által létrehozott „Szakmai támogatási alap” intézményét, azonban a jelenlegi gazdasági helyzetre és lehetőségekre figyelemmel, a FEB az elnökségnek megfontolásra javasolja a program ideiglenes felfüggesztését. Sajnos ki kell mondani, hogy jelen körülmények között nincs a MÉK költségvetésében anyagi forrás a program továbbvitelére.

Budapest, 2023. április 27.

Ábrahám Ferenc s.k.
MÉK FEB elnök